

Előfizetési árak:
egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
negyedévre 1 ft.

Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden osz-
törtökön.

Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
bőve a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Árpád-ut 20.
bőve a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési pénzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Komoly felhívás egy hangzatos címhez!

Ujpest, szept. 14.

A társadalmi rendet erőszakosan fel-
forgató eszméknek: a tudatlanság, ta-
nulatlanság a melegágya.

A szocialista, anarkista izgatók
mindaddig termékeny talajra fognak az
országban találni, amíg a munkás és a
földműves embernek: a munkakerülő,
faczér mesterlegények által szerkesztett
hírlapok és rópiratok képezik az egye-
dül szellemi táplálékát.

Ennek tudatában, Darányi Ignác
földművelésügyi miniszter már a múlt
évben kiadta a jelszót, hogy jó lesz min-
den községben ingyen népkönyvtárat
csinálni s értésére adta a közigazgatás
és a társadalom arra hivatott ténye-
zőinek, hogyha hozzá fordulnak, szíve-
sen megveti az ingyenes népkönyvtárak
alapját olyan 150 kötet könyvvel, a
melynek tartalmától a munkás, a föld-
műves meg nem maszlagosodik, ame-
lyekből csak jót tanulhat, ismereteit
gyarapíthatja, értelmét tökéletesbítheti
s lelkét, szívét nemesítheti.

Az ország 322 községe kért és kapott
a földművelésügyi miniszteriumtól ilyen
könyvtárat, illetőleg az ország 322 köz-
ségében meg is alakították a múlt évben
az ingyenes népkönyvtárakat.

E 322 község között Ujpest községe
nem szerepel, pedig ha az ország vala-
mely pontján, akkor Ujpesten csakugyan
égető szükségét képez egy ingyenes nép-
könyvtárnak a felállítására, szükséges pe-
dig azért, mert a társadalmi rendnek
erőszakos felforgatására sehol sem ta-
lálnak az izgatók anyai alkalmas elemet,
mint Ujpesten.

Vártunk egész mostanáig arra, hogy
valaki kérni fogja a földművelésügyi
minisztertől azt az ingyenes népkönyv-
tárat!

Vártunk, de hiába vártunk. — Nem
kérte senki.

Most tehát ne csodálkozzanak azon,
ha erős igazságokat mondunk s azt kér-
dezzük mindenekelőtt, mit csinál az az 51
egylet és kör, amely községünkben lé-
tezik? Működésének mely irányban látja
hasznát az ország és a nemzet?

Ne tessék félreérteni.

Az egyesülés úgy, amint gróf Szé-
chenyi István elképzelte: komoly cél-
lal, komoly akarattal, nagy dolgokra ké-
pes, hatalmas eszme. Enélkül nem boldogulhat egy nemzet sem, nem virágoz-
hatik sem a művészete, sem az ipara,
sem a kereskedelme, — sőt politikai és
nemzeti eszményeit sem tudja az egye-
sülés nélkül megvalósítani. Ennek az
egyesülésnek erejétől függ egy ország
boldogsága!

Nos a magyarosodás, a magyar mű-
vészet, a magyar ipar, a nemzeti műve-
lés micsoda hasznát látja ennek az

ötvenegyeletnek és körnek községe-
günkben?

A jótékonysági egyletek felruhazzák
a gyermekeket, az árvákat; megebédel-
tetik telen a szegényeket, s a többivel,
a nép szellemi kiművelésével azután nem
törődnek.

A betegsegélyző egyletek ellátják
olesó gyógykezeléssel a betegeiket s el-
temetik zenekísérettel a halottaikat: de
az élők szív és lélek nemesítésével nem
törődnek.

A „Zeneegyesület“ kitűnő tanerők
fölött rendelkezik, de szárnyát szegik az
anyagi gondok.

A „Közművelődési Kör“ rendezett
egy szép műkiállítását, kiosztott 4 ösz-
töndíjat, de felolvasásokat már csak a
saját tagjainak a szórakoztatására fog
tartatni, s az általános közművelődés
előmozdítása — ismeretlen föld előtt!

No de ez mégis tett és tesz valamit,
de mit csinál a többi egylet?

Mit csinál különösen a „Nemzeti
szövetség ujpesti hölgybizottsága“?

Soha egylet avagy kör nem alakult
még meg oly nagy zajjal, olyan ünne-
pélyességgel, az intelligenciának olyan
nagy számú támogatásával, a sajtó olyan
lelkis ödvözlésével, mint a „Nemzeti
szövetség ujpesti hölgybizottsága“!

S vajjon mit eredményezett, mit esi-
nált egy év óta? Semmit!

•Azt hittük, hogy tömöríteni fogja a
magyar közvéleményt!

Azt hittük, hogy el fogja tüntetni a
társadalmi osztályok közti ellentéteket!

Azt hittük, hogy segítségére fog si-
etni a tanulni akaró gyermekeknek, a
magyarosodni és művelődni akaró mun-
kásoknak!

Azt hittük... sokat hittünk, a hang-
zatos címen kívül mindenben csalód-
tunk!

Az „Országos nemzeti szövetség“
központja ugylátszik, megelégedett az-
zal, hogy kiküldött tagjai Ujpesten ün-
nepeltettek, hogy egymást ünnepi szó-
noklataikkal felmagasztalták, hogy a
disztribúciós alkalmával elhangzott felkő-
szöntőkben agyondicséztették; az „Uj-
pesti hölgybizottság“ pedig megelége-
dett azzal, hogy tagjai díszokmányokat
s dícséző oklevelet kaptak a központ-
tól s azóta a boldogok álmát alusszák!

Ébredjenek fel kérem!

Lépjének a cselekvés terére, s a kö-
zül a sok szép, nemes, hazafias cél kö-
zül, amelyeknek jelszavait a lobogó-
jukra írták, valósítsanak meg legalább
egyet!

Létesítsenek Ujpesten a földművelés-
ügyi miniszter s a többi ujpesti egyle-
tek és körök segítségével legalább egy
ingyenes népkönyvtárat!

Ha még erre sem képesek, — akkor
jelentsék ki, hogy halva születtek s te-
gyék le a hangzatos címet!

Az ötödik gyógyszerár.

Ujpest fejlődését semmi sem bizonyítja
annyira, minthogy beállott immár az ötödik
gyógyszerár felállításának a szükségessége.

A kesztetés erre ugyan kívülről, a belügyi
miniszteriumtól jött, amint az alább, az
»Egészségügyi bizottság« üléséről szóló tudó-
sításunkból kitétni, de hogy tényleg szüksé-
ges, azt érezte megóta mindenki, érezte a kö-
zönség s éreztek az orvosok, akikre nézve az
a körülmény, hogy betegek mennél rövidebb
idő alatt hozzá jussanak az általuk rendelt
gyógyszerekhez, éppen olyan fontos dolog,
mint az orvosi segélyt igénybe vevő betegek
nézve. Már pedig helyrajzi tény az, hogy az
Árpád-ut és István-utca keresztezésétől egész
Rákospalotáig, amely területnek fő- és mellék-
utcait legalább 9—10 ezer lakos lakja, gyógy-
szertár sincsen s a széleken lakóknak csak-
nem egy órát kell gyalogolniuk amíg a leg-
közelebbi »Korona« gyógytárból a kívánt és
legtöbb esetben sürgős gyógyszereket meg-
szerezhetik.

Ismeretes dolog az is, hogy a gróf Károlyi-
féle kórházban állandóan minden hely el van
foglalva s főorvosa csaknem minden nap keny-
telen egy-két beteg felvételét visszautasítani.
Erre a kórházra nézve is nagyfontosságú s
betegeire nézve ugyancsak életbevágó kérdés
tehát, hogy közelében, az Árpád-ut, Hajnais-
es Rozsa-utca között egy új gyógyszerár lé-
tesüljön.

Az ötödik gyógyszerár felállítását a kór-
ház nagy forgalmán s a lakosság jogos igé-
nyein kívül meg a parcellált s rövid idő alatt
beépülő Angyal föld és azon helyi érdek is meg-
követeli, hogy az Árpád-ut vegyen s a közeg
széles utcáiban lakó közönség nagyon sok
esetben a rákospalotai gyógyszerárba megy,
amely közelebb van Ujpesten, mint az ujpesti
»Korona« gyógyszerár hozzájuk.

Mind ezekből megdöbbenhetlenül bontako-
zik ki azon indok is, hogy a felállítandó ötö-
dik gyógyszerár semmi esetre sem veszélyez-
teti a már létező gyógyszerárakat és így a
törvény kívánalmával sem jön ellenke-
zésbe.

Csak az a kérdés most mar, hogy ki legyen
ennek az ötödik gyógytárnak a tulajdonosa?

Tudomásunk szerint Szel Manó, a »Korona«
gyógytár bérletje is folyamodott az ötödik
gyógyszerár jogának az elnyeréséért, és
az »Egészségügyi bizottság« bizalma ép oly
egyhanguan nyilatkozott meg Szel Manó mel-
lett, mint amely egyhangulag kimondta az
ötödik gyógyszerár felállításának szükségessé-
gét.

Nem csoda!

Szel Manó 6 év óta lakik, mint a »Korona«
gyógyszerár bérletje községünkben s ezen idő
alatt, mint tisztességes és jellemes férfi, a
közügyekben tanúsított tapintatos eljárásával,
a közművelődés és jótékonyság terén kifejtett
buzgóságával és áldozatkészségével, gyógy-
szereszi lelkiismeretességével, pontosságával
és kötelesség teljesítésével: kivívta maga szá-
mára a közliszteleket és az általános rokonsz-
enveket.

Reméljük, hogy a képviselőtestület akkor, amidőn az »Egységügyi bizottság« véleménye alapján az ötödik gyógyszer-tár felállításának szükségességét ki fogja mondani: magáévá teszi Szel Manó kérényét is, s hiszszük, hogy a belügyminiszter akkor, amidőn az ötödik gyógyszer-tár felállítására az engedélyt megadja, nemcsak a méltányosság hanem az igazság érzetere is hallgatva, az ötödik gyógyszer-tár felállításának a jogát nem fogja ismét olyan idegenre ruházni, akinek e községben semmiféle érdemei nincsenek, hanem a közkívánalomnak eleget téve: Szel Manó kérényét kedvezően fogja elintézni.

Az »Egységügyi bizottság« gyűlése f. hó 7-én a következőleg folyt le.

Illek Vincze elnök üdvözlöi a nyári szünet után megjelent tagokat, megnyitja az ülést s előterjeszti hogy a napirend egyetlen tárgyát a belügyminiszternek, a szokásos törvényes uton, az Előjárósághoz leérkezett azon kérdése képezi, hogy vajjon szükséges-e Ujpest ötödik kerületében az Árpád-ut, Hajnal- és Rozsa-utczák között egy ötödik gyógyszer-tárnak a felállítása. Ennek kapcsán felszólítja a bizottság tagjait véleményeik előadására.

Miután a belügyminiszter leírata, a mellé csatolt kérényvel együtt felolvastatott s a kérdéshez dr. Hedervári Soma, dr. Wolfner Jakab, Ladányi Zsigmond, dr. Fuchs Ignác, dr. Seligmann Jenő, Mady Lajos, Greisinger polg. fiúiskolai igazgató részletesen hozzá szóltak, az »Egységügyi bizottság« egyhangulag kimondotta, hogy: 1. »Az ötödik gyógyszer-tár felállítása az Árpád-ut, Hajnal- és Rozsa-utca közötti területen szükséges.« 2-szor. Az ötödik gyógyszer-tár a fennálló gyógyszer-tárak letét nem veszélyeztetéi. 3-szor. Az ötödik gyógyszer-tár felállításának jogával Szel Manó gyógyszerészt kívánják felruházni.

Dr. Hedervári közösi orvos még jelentést tett Ujpest egészségi állapotáról, amely igen kedvező, amennyiben f. é. augusztus havában csak 4 vörheny, 3 vérhas, 1 himlő s 1 tifusz eset fordult a községben elő.

Ezzel az ülést az elnök elítetésével befejeztetett.

A községi képviselőtestület közgyűlése.

— F. hó 7-én. —

Jelen valának: Lindt János bíró, Zsoldos János közösi jegyző, Gurányi István adóügyi jegyző, Ráday Antal, Hevesi Vilmos jegyzők, Winternitz Gyula helyettes közgyám, Barth Mór, Erős Antal, Gerő Zsigmond, Dória Károly, Kuthy István, Klein József, Korponay Ödön esküdtek, Illek Vincze, Mady Lajos, dr. Pálhal Viktor, dr. Kiss Sándor, Becze Imre, dr. Seligmann Jenő, Heidrich Ignác, Csepreghy Pál, Czipauer János, dr. Hedervári Ernő, Halász István, Pótz Mihály, Egermann Antal, Matzek Károly, Szőnyi Richárd, Dezső Lajos, Schwartz Jakab, dr. Lichtmann Henrik, Körösi Sándor, dr. Dömötör László, Schreiber Gyula, dr. Fuchs Ignác, Link Bernát, Kárpáthy József képviselőtestületi tagok.

Lindt János bíró a közgyűlést megnyitván, Zsoldos János közösi jegyző felolvassa Gallauer Lejzának, az újpesti polg. leányiskola volt igazgatójának az előjárósághoz intézett búcsulevelet, mely tudomásul vétetvén, a képviselőtestület Gallauer érdemeit méltányolva, távozása fölött sajnálatát fejezte ki.

Ezután a múlt gyűlés jegyzőkönyve felolvastatván, helybenhagyatott s a mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére dr. Kiss Sándor és dr. Seligmann Jenő jelöltetett ki.

Interpellációk. Napirend előtt felszólalt dr. Seligmann Jenő s feleletet kért azon interpellációira, amelyeket a képviselőtestületnek f. é. augusztus hó 3-án tartott közgyűlésén az *ovoda, a szegényügy, az utcák elnevezése, az Árpád-ut burkolásához szállított kővek s a kivágott utcái fák tárgyában előterjesztett.*

Zsoldos J. közigazgatási jegyző tekintettel arra, hogy most érkezett haza szabadságáról s hogy nem szeretne felületes választ adni az ötrendbeli interpellációra: halasztást kér, — ami ellen az interpelláló képviselőnek kifogása nem lévén, a képviselőtestület a halasztást megadta.

Ugyancsak dr. Seligmann Jenő kifogásolta azt, hogy a temetői kavicsbányát szeméttel

töltik be. Ezt az eljárást a kegyelet szempontjából nem helyesli s beszüntetni kéri, mire Zsoldos J. közösi jegyző azt válaszolja, hogy a temetői kavicsbánya gödrei nem szeméttel, hanem szervesen anyaggal s az Árpád-ut kövezésével feleslegessé vált földdel töltenek be. Dr. Seligmann Jenő a választ nem veszi tudomásul, a közgyűlés azonban tudomásul veszi.

Csepreghy Pál azon kérdést intézi az előjárósághoz, miért nem hivatik össze s miért nem teljesíti köteleességet az a bizottság, amely az Árpád-ut kövezési munkáinak az ellenőrzésére választatott. Zsoldos J. közösi jegyző válasza szerint egyszerűen azon okból, mert a szerződés kötésre megválasztatott ugyan egy bizottság, de a munka ellenőrzésére nem választatott meg senki, az ellenőrzést szakközégek gyakorolják. Csepreghy a választ nem veszi tudomásul, a közgyűlés tudomásul veszi.

Dezső Lajos azt kérdezi, van-e tudomása arról az előjáróságnak, hogy több utcában az aszfaltjárdák mentén s a Pamutfonógyárnál szeméttelrakódó helyek vannak, hogy az utóbbi helyre a közszeg alkalmazottjai hordják a szeméttel. Meg akarja-e ezt az állapotot szüntetni vagy nem? Zsoldos J. közösi jegyző válaszában kiemeli, hogy a szemétkihordásra az előjáróságnak nincs előirányzata, az utcákban összesöpört szemét daczára ennek, minden héten elhordatják, s így sohasem gyülik ott össze olyan mennyiség, amely az egészségre nézve ártalmas volna.

A pamutgyár melletti szemétre vonatkozólag az előjáróságnak már átírt a rendőrséghez, de onnan azt a választ kapta, hogy a szemétkérdést nem ellenőrizheti, mert kevés a rendőrközege. Végül kijelenti, hogy az előjáróság már másfél év óta tárgyalja gróf Károlyi Sándorral a szeméttelrakódó hely kérdését s reméli, hogy azt nemskára meg is fogja oldani. Dezső Lajos a választ nem veszi tudomásul, a közgyűlés tudomásul veszi.

Czipauer János azt kéri, nincs-e kára a községnek abból, hogy a temetői kavicsot elhordják, mire Zsoldos János közösi jegyző kifejti, hogy a községnek nemcsak hogy kára nincs, hanem ellenkezőleg nagy haszna van. Czipauer a választ tudomásul veszi.

Napirend. Zsoldos János közösi jegyző felolvassa a megyei alispán végzését az újpesti járásbíró felállítására ügyében s indítványozza, hogy a közgyűlés menesszen Wolfner Tivadar országgy. képviselő vezetésével egy küldöttséget az igazságügyminiszterhez és az államtitkárhoz, amely a község köszönetét tolmácsolja a járásbíró felállításáért. Dr. Kiss Sándor tekintettel arra, hogy a járásbíró felállítására községünkre nevezve korszakalkotó, s egy jobb időnek a kezdete, kéri a közgyűlést, hogy az előjáróság indítványát egyhangulag fogadja el s miután a járásbíró felállítására Wolfner Tivadar országgy. képviselő határozat közbenjárása nélkül soha sem lett volna elérhető, ugyanaz a küldöttség fejezze ki Wolfner Tivadarnál is a község hálás köszönetét.

A közgyűlés az alispán végzését örvéndesen tudomásul vette s az előjáróság és dr. Kiss Sándor indítványát egyhangulag elfogadta.

Zsoldos János közösi jegyző előterjeszti, hogy a községi árva- és szegényház megvétele, amelyhez a képviselőtestület 1898. aug. hó 21-én tartott közgyűlésén 27 szavazattal 2 elleneben hozzájárult s amelyet a megyei törvényhatóság is jóváhagyott, a belügyminiszter azért kifogásolta, mert a vagyonszerzéshez megkívántató napirendre tüzés és határozathozatal közötti 30 nap határidő nem volt betartva. E formahiba most jóvátehető, kéri a képviselőtestületet a vételt újabb névszerinti szavazással eldönteni.

Csepreghy Pál baklövésnek jelzi a múlt évi szavazást, kifogásolja a becslést, nem 800, hanem 600 négyzetöglnek tartja a területet, s ócskának jelzi az épületet.

Czipauer János nem tudja, hogyan történt a múlt évi szavazás, kéri az idevonatkozó jegyzőkönyvnek a belügyminiszteri rendeletnek a felolvasását. Dr. Kiss Sándor szintén a múlt évi jegyzőkönyv felolvasását kéri.

Az 1898. augusztus 21-iki jegyzőkönyv s a belügyminiszteri rendelet felolvastatván, — Czipauer János a községre nézve károsnak tartja a Tanos-fele házvetélt s hivatalos becslést kíván megejtetni.

Zsoldos János közösi jegyző bebizonyítja a telekkönyvvel, hogy a kérdéses telek 800 négyzetögl, bebizonyítja, hogy a vétel kérdése még az 1898. aug. 21-iki közgyűlés előtt minden egyes képviselővel előzetesen tárgyalatott, még Czipauer Jánossal és Csepreghy Pállal is, s így arról és annak vételéről mindenkinek tudomása volt, kéri a névszerinti szavazás elrendelését akként, hogy »igennel« szavaznak azok, akik a vételt helybenhagyják, s »nemmel« szavaznak azok, akik ellenzik.

Lindt János bíró a szavazást elrendelvé, igennel szavazott 26, nemmel szavazott 3 s a szavazati jogával nem élt 5 képviselő. Csepreghy Pál felebbezést jelentett be.

E szerint a közgyűlés az árva- és szegényház vételét 23 szótöbbséggel helybenhagyta.

Zsoldos János közösi jegyző előterjeszti, hogy a községi választók nevjegyzékének kiegészítésére kiküldendő választmány már most választandó meg s indítványozza, hogy az eddigi választmány tagjai, akik lelkiismeretesen teljesítették köteleességüket, újból választassanak meg. — E választmánynak tagjai: Mady Lajos, Kárpáthy József, Ladányi Zsigmond, Gerő Zsigmond és Kuthy István.

A közgyűlés az előjáróság indítványát elfogadta.

Zsoldos J. közösi jegyző előterjeszti, hogy az előjáróság a mérnök mellé egy segédmunkaerő alkalmazását kéri 2—3 hónapra, tekintettel arra a körülményre, hogy a képviselőtestület most, amidőn meg a község mérnöke a község ház építésénél s az Árpád-ut kövezésénél is van foglalva, több utcának a csatornázását is elrendelte. A maga részéről indítványozza, hogy a javaslat vetessen le a napirendről s a csatornázás halasztassék el későbbre, hogy a község mérnöke felszabadulván mostani teendőitől, a csatornázási terveket nyugodtan elkészíthessék. Mady Lajos csatlakozik Zsoldos indítványához, a csatornázást tavaszra kívánja halasztani. Csepreghy Pál ellenzi a segédmunkaerő alkalmazását s nem helyesli, hogy Ujpest és Rakospalota a mérnök személyét illetőleg personalis uniót alkotott. Zsoldos János felvilágosítja a közgyűlést, hogy itt personalis unióról nemcsak szó, Ujpest község mérnöke csak a rákospalotai építkezési tervekre ad szakvéleményt, ezt pedig szabad óráiban végezve, Ujpest községe ezáltal rövidséget nem szenved.

A közgyűlés erre Zsoldos, illetőleg Mady indítványát elfogadta.

Miután a képviselőtestület meg Szalczter Ignác telek felosztási kérényét kedvezően elintézte s a felosztási engedélyt megadta, a közgyűlés véget ért.

HIREK.

— A királyné emlékezete. Éppen egy éve, hogy dicső királynénk vére kiserkedt a gyilkos tőre nyomán s nagy lelke Isten trónusához szállt. Szeretett magyar népe a gyászos évforduló napján is imáddal vette körül emlékeztet, amely f. hó 10-én és 11-én minden szívet betöltött az országban. Ujpest hazafias közönsége is megjelent a kegyelet oltárainál s az iskolák növendékeivel együtt ott imádkozott a jó királyné lelki üdvéért a római katolikus templomban tartott gyászmisén s a református, evangélikus és izraelita templomokban tartott gyászisteni tiszteleteken. A szomorú napnak évfordulója alkalmából gyászlobogók lengtek a házépületeken.

— Megyei közösi bizottsági ülés. Pestmegye közigazgatási bizottsága ma szeptember hó 10-én d. e. 10 órakor tartja rendes havi ülését a megyeház ket termében. Ezt megelőzőleg a választmány f. hó 12-én ülésezett.

— Leikeszi jubileum. F. hó 21-én lesz 40 éve annak, hogy Illek Vincze az újpesti róm. kath. egyháznak esperes-plébánosa, lelkészé szenteltetett. E 40 évből Illek Vincze 10 évet mint segédlelkész, 30 évet pedig mint újpesti lelkész töltött el a váci püspöki megyében. A köztiszteletnek örvendő s érdemekben megőszült pap első miséjének 40-ik évfordulóját ugyancsak f. hó 21-én fogja megünnepelni s nagyon természetes, hogy az ünnepélyből nemcsak a római katolikus egyház hívei, hanem Ujpest összes lakossága, minden hitfelekezete, minden társadalmi köre s egylete ki fogja a maga részét követezni, mert hiszen Illek Vincze harmincz év óta nemcsak egyháznak, hanem az egész községnek a fejlődő-

désen fáradozott, nemcsak az egyház, hanem a közelet terén is egyformán buzgólkodott s ami fő, neki köszönhető leginkább, hogy Ujpesten a felekezeti türelmetlenség s a társadalmi osztályok közötti egyenlenség gyökeret sohasem verhetett. Amint lapunkat értesítik, lépések történtek a váci püspökségnél az iránt is, hogy a bermálás szentsége, a jubiláris ünnepélyvel kapcsolatosan szintén f. hó 24-én osztassék ki. Reméljük, hogy Jung felszentelt és helyettes püspök az ujpesti róm. kath. egyháztanács e kérését nem fogja megtagadni s az ő jelenlétében fog felavattatni a plebánia épületnek új szárnya is, amely már teljesen elkészült s díszere válik úgy az egyháznak, mint az István-ternek.

— **Helyszini szemle.** Ivánka Pál a járás főszolgabírája községünkben időzött s telep- engedély kiegészítése tárgyában a Wolfner Gyula és társa börtartyelepen helyszini szemlét tartott.

— **Községi választók összeírása.** A községi választók összeírására a képviselőtestület közgyűlése által kiküldött választmány f. hó 11-en megalakult s rögtön meg is kezdte működését. A választmány elnöke Mady Lajos s alelnöke Kárpáthy József. Ión.

— **Uj ügyvédi iroda.** Dr. Kun Alajos köz- és váltó-ügyvéd, községünkben telep-dett le s az Árpád-ut 29. sz. házában nyitotta meg ügyvédi irodáját. Dr. Kun-nal, aki eddig a felvédek egyik legkötünőbb ügyvédi irodájában kocszabb időn át tars volt, községünk ügyvédi kara egy jó erővel gyarapodott meg. Ujpestre sem jött ismeretlenként, hanem illemi számos ismerősnek, feltétlen tisztességgel és képzettségével kivívott becsülésének a birtokában.

— **Lemondás.** Winternitz Gyula községi esküdt, aki Karris Jeromos halála óta a helyettes közgyám tisztét viselte s ez állásában elismerésre méltó buzgóságot s tevékenységet fejtett ki, ez állásáról f. hó 10-én lemondott.

— **A megyeri villamosvasut vonalának meghosszabbítása.** A f. hó 16-án megejtendő hivatalos bejárás alkalmából f. hó 13-án egy illek Vincze, Mady Lajos, Friedmann Armin, Dezső Lajos és Diamantstein Lajosból álló bizottság jart a K. U. V. T. igazgatójánál, Jellinek Henrikkel s arra kérte őt a község nevében, hogy a váci-uti vonalat egészen a Földesi-telekig hosszabbítsa meg. Jellinek a vonal meghosszabbítását kilátásba helyezte.

— **Házi hangverseny.** Az »Ujpesti Z. neművelő Egyesület« (Conservatórium) nagyszabású házi hangversenyt fog október havában rendezni, a melyben a kamara-hangversenyeken közreműködő tagokon kívül néhány operai tag s maga Erkel Gyula főigazgató is közre fog működni.

— **A feltételes megállóhely áldozata.** A villamos vasut mentén vannak olyan megállóhelyek, ahol csak akkor áll meg a villamoskocsi, ha le- vagy felszáll valaki a kocsi. Ezt nevezik feltélesen megállóhelynek s ennek lett az áldozata Krkos váci-uti pekmester kocsi, aki a Danubius hajógyár melletti útról hajtott ki a Váci-utra s azon hiszemben, hogy a Rezső-gyár melletti megállóhelyen úgy is szünetelni fog a villamos, nyugodtan ráhajtott a sínekre. A Budapestről közeledő villamoskocsi azonban nem állt meg a feltélesen megálló helynél s a kocsi vezetőnek ideje se léven a fekezéshez, elgázolta a pek kocsiját, amely darabokra tört, a lónak a mellét zúzta be, a kocsi pedig veszedelmes sérüléseket szenvedett s a kórházba vitétt. A további szerencsétlenségeket elkerülendő, czélzerű volna a feltélesen megállóhelyeket j-lzótáblákat, más színnel, például pirossal vagy zölddel befesteni, mire a villamos vasutak igazgatóságának a figyelmeztetést ezzel felhívjuk.

— **Ösztöndíjak.** Az »Ujpesti Közművelődési Kör« választmánya az iskolai év kezdete alkalmából ismét két 15—15 és 10—10 frtos ösztöndíjat szavazott meg négy középiskolai jó tanuló számára.

— **Művészi élet — Ujpesten.** Az ujpesti művészek — viszonzásképen az ujpesti műpártolóknak pompás és kedélyes vacsorát rendeztek f. hó 9-en ifj. Bachmann Károlynál, a melyen a vendégszerető házi gazdán kívül Linek Lajos, Egervári Potemkin, Palya Cölestin, Rubovics Sándor, Bereza Lajos, Pörge Gergely, Polgár Marci, Németh Bertalan, Nemeth Gyula, Rosenberg Sándor, Ugró Gyula, Sonnenfeld Adolf, Ehrenvald Vilmos stb. stb.

vettek részt. Pompás felköszöntőket mondtak sokan, de legesattanósabbakat Egervári és Ugró. A kedélyes társaság éjfélt utániig időzött együtt. Ennek kapcsán örömmel soroljuk fel az ujpesti művészek életéből a következő mozzanatokat: A szegedi fenyves kiállításán részt vesznek műveikkel Egervári Potemkin, Németh Bertalan s Andrejka József. Nevezettek a megnyitás ünnepélyén is részt vettek, Palya Cölestin elkészült a »Cserhalmi ütközet« című képével, a mely 2 m. széles és 1.40 cm. magas vászonra van festve. A képet, melyet a kormány rendelt meg, a múlt héten tekintette meg Kádócza Lippich miniszter. osztálytanácsos s teljes melegegedését fejezte ki a festőművészeknek. A kép az őszi kiállításán fog a műcsarnokban bemutatni a művészek körülbelül 400 darab vázlatrajzával együtt. Linek Lajos, aki a rákospalotai róm. kath. templomban pompás freskóképeit már befejezte. Olaszországba utazik s a telet tanulmányokkal ott fogja tölteni. Rozenberg Sándor »A kispap hazaérkezése« című művel most festi az őszi tárlatra. A mű feltűnést fog kelteni. Néhány sikerült műveket hozott a nagybányai festőiskolából haza. Polgár, aki ott Wolfner Tivadar országos képviselő támogatásával időzött. Az ujpesti műkiállítás óta újabb képvásárlások is történtek. Nevezetesen: Ehrenvald Vilmos Palya Cölestintől 3 kép, Dr. Kiss Sándor Németh Bertalantól 3 aquarell, Dr. Altwer József Egervári Potemkintől egy képet s Fornheim Izidor, Fornheim Z. Ignó s Friedmann Miklós ugyancsak Németh Bertalantól 1—1 képet vásárolt. Egyszóval a művészek elele is fejlődésnek indult községünkben.

— **Az iskolai beiratások eredménye.** Az ujpesti állami polgári leányiskolába, az 1899-1900-ik évi tanfolyamra összesen 433 növendék, — az ujpesti állami polgári fiú iskolába 340 növendék iratkozott be. Mind a két iskolában szükségessé vált a paralelosztályok felállítására. A leányiskolában ez nem ütközött akadályokba, minden osztálynak a) és b) osztályt kegyelmesen elhelyeztél helyezni, de mar a polgári fiú iskolában hiányzik a paralelosztályokhoz megkívántató helyiség. Itt tehát az aliamnak rövid idő alatt epikéznie kell. Az anyaföldi iskolában 3 év előtti 11 osztály volt. Két év előtti nyit meg az új iskola 20 tanteremmel, most pedig ebben az iskolában a 20 tanteremben váltakozó tanítási rendszer mellett 29 osztály van elhelyezve. Eddig több mint 1600 növendék van beírva. Ez legjobban illusztrálja a fővárosnak Ujpest felé való fejlődését.

— **Uj csihag.** Chapó Olga k. a. Chapó Géza fogyasztási ellenőr leánya, a Vigszínház színi kepezdejebe vetelett fel megelőző felvételi vizsga és próbaénekles után. A vizsgán és a próbaéneklesen jelent volt szakértők nagy jövőt jósolnak a kisasszonynak.

— **Felavazo estélyek.** Az »Ujpesti Közművelődési Kör« f. évi október havában tartja az idei első felavazo estélyét, amelyen valószínűleg Dr. Várady Antal fog Petőfiről felolvasást tartani.

— **A gyermekvédő kongresszus.** Tegnap f. hó 13-án nyit meg Budapesten a gyermekvédő kongresszus, amelyen az ujpesti gyermekbarát-egyesületet Winternitz Gyula elnök képviseli.

— **Az ujpesti polgári leányiskolával kapcsolatos női kezimunka tanfolyam** vezetésével Lusztig Emma tanítónő van megbízva. Eriől örömmel értesítjük a szülőket, mert a tanfolyam vezetése oly szakavatott kézbe helyeztetett, hogy biztos sikert várunk a tanfolyamtól.

— **Pályázat.** Az »Ujpesti Közművelődési Kör« oly intelligens szolgát keres a kör irodája számára, aki nemcsak az írásbeli teendők elvégzésére képes, hanem a tagdíjak beszédesevel is megbízható. Erre alkalmas egyén havi 40 frt fizetés mellett állandó állást nyer. A pályázati kérvény a kör elnökségéhez intézendő.

Az ujpesti bérkocsik díjjegyzéke.

Végvevalahára megoldást nyert ismét egy olyan kérdés, amely nagyon sok kellemetlenségre és panaszra szolgáltatott okot úgy a község, mint a bérkocsi-tulajdonosok részéről s amely teengeri kigyóként elhuzódott Ivánka Pál főszolgabírónak a f. é. augusztus hó 20-án kelt 9414. számú végzéseig. E végzés ugyanis

az ujpesti bérkocsik árjegyzékét tartalmazza s a viteldíjakat a következőleg állapítja meg:

	frt	kr.
1. Egy lovas bérkocsi használatáért:		
a) az első negyedórára	—	30
b) felórára	—	40
c) három negyedórára	—	60
d) egész órára	—	80
e) minden további negyedórára	—	20
2. Két lovas bérkocsi használatáért:		
a) egy negyedórára	—	40
b) 1/2 órára	—	60
c) 3/4 »	—	80
d) 1 »	—	1.—
e) minden további 1/4 órára	—	25
f) egész napra, reggel 6 órától esti 8 óráig (etetésre 2 ora idő)	—	7.—
g) fel napra reggeli 6 órától déli 12 óráig; vagy délután 2 órától esti 8 óráig	—	4.—
3. Rákospalotára:		
a) a községbe egy lovas	—	60
» két lovas	—	1.—
b) a vasuti indóházhoz:		
egy lovas	—	50
két lovas	—	80
4. Budapestre:		
a) a nyugati pályaudvarig:		
egy lovas	—	1.—
két lovas	—	1.50
b) a központi pályaudvarig:		
egy lovas	—	1.80
két lovas	—	2.40
c) az V. és VI. kerületbe:		
egy lovas a vámig	—	60
» » a vámon túl	—	1.20
két lovas a vámig	—	90
» » a vámon túl	—	1.80
d) a IV. és VII. kerületbe:		
egy lovas	—	1.50
két lovas	—	2.—
e) a VIII. és IX. kerületbe:		
egy lovas	—	2.—
két lovas	—	3.—
f) a X. kerületbe:		
egy lovas	—	3.—
két lovas	—	4.—
g) az I. és II. kerületbe:		
egy lovas	—	2.50
két lovas	—	3.50
Egy lovas a várba nem köteles menni.		
h) a III. kerületbe:		
egy lovas	—	3.—
két lovas	—	4.—
5. Vidékre a viteldíj egyezség ujján állapítandó meg.		
6. Esti 10 órától reggeli hat óráig a rendes viteldíj felével több fizetendő.		
7. Az idő azon percztől számítandó, melyben a bérkocsi állomáshelyét elhagyta és ha visszamenetre használtatik, úgy a várakozás és a visszamenetre az idő szerint megállapított díj fizetendő.		
8. A kocsi belsejében el nem helyezhető nagyobb láda vagy csomagért darabonként külön 10 kr. fizetendő.		
9. Lánchíd, alagut és egyéb vámdíjak a kocsi használója által külön fizetendők.		
10. Minden állomáson levő bérkocsi köteles idő és időjárásra való tekintet nélkül a meghatározott díjért hajtani.		
11. A bérkocsi köteles a kocsi használóját az időre figyelmeztetni és e czelből saját óráját a kocsi használójának felmutatni.		
Ezen árjegyzék a bérkocsi által felmutatandó, illetve a kocsi belsejében kifüggesztendő.		

Az árszabásra nézve meg kell jegyeznünk, hogy az a bérkocsi-tulajdonosokra nézve nem egészen mellányos. Amint er'esülünk, ezt a községi előjáróság is belátta s kilátásba helyezte, hogy egyes teteleit a főszolgabíró által helyesbítetténi fogja.

Dr. Kun Alajos

köz- és váltó-ügyvéd
ügyvédi irodáját

Ujpesten, Árpád-ut 29. sz. a.

(Fornheim-családház) megnyitotta.

☞ Minden vevő gyönyörű ajándékot kap. ☜

ISKOLAKÖNYVEK,
iskolatáskák, rajz- és iroszerek,
körzők, rajztáblák, rajztömbök,
legfinomabb papírból készített írőkák,
elsőrendű fekete, piros és kék tenták, chinai tusok.

**Rendkívüli olcsó árakban, lelkiismeretes és pontos ki-
szolgálás mellett**

SCHÖN BERNÁT

könyvkereskedő, papir- és nyomtatványszállító

Ujpest, Árpád-ut 15.

Fiókküzet: István-tér és templom-
utca sarkán.

5.

É r t e s í t é s .

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy teljesen újonnan fel-
épült, megnagyított és újonnan berendezett

PANNONIÁHOZ

czimzett **kávéházamat** Árpád-ut 48. szám alatt augusztus hó 10-én megnyitottam.

Nagyérdemű közönség! Mielőtt e nagyobb szabásu helyiségemet igen tisztelt vendégeim becses rendel-
kezésére becsátottam, bátorkodom felemlíteni, hogy sem költséget, sem fáradságot, sem pedig időt nem kimélve
főtörekvésem oda irányult, miszerint a főváros legnagyobb és legfényesebb kávéházaival minden tekintetben a
versenyt kiállhassam és ebből kifolyólag a kor haladásával lépést tarthassak.

Tudva pedig azt, hogy Ujpest nagyrebecsült közönsége mindenkor becses támogatásával ajándékozott
meg, — iparkodni fogok ezt esekélységemtől telhetőleg ezután is méltányolni a szerint, hogy ugy a kényelem,
mint az egészség szempontjából, kellemes szórakozást nyujthassak, valamint kifogástalan és előzőkeny kiszolgál-
lássalommal, mindenféle tekintetben méltó legyek továbbra is igen tisztelt vendégeim nagyrebecsült pártfogására.

**Naponta kitünő cigányzene, kifogástalan italok, hideg ételek, a legújabb tekeasztalok, minden-
féle szórakoztató játékok valamint az összes hazai és külföldi napi- és hetilapok.**

A legpontosab b kiszolgálásról biztosítva nagyon tisztelt vendégeimet, ismételve azon alázatos kérése-
met, hogy becses támogatásukkal engem továbbra is megajándékozni méltóztassanak.

Kiváló tisztelettel

Allandó bérkocsi-állomás Deicht Gézától.

5—

Feldmann József

a »Pannonia« kávéház tulajdonosa.